

sygn. akt I Co 1385/21

POSTANOWIENIE

26 lipca 2021 roku

Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie w składzie:

Przewodniczący: asesor sądowy M. J.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 26 lipca 2021 roku w W.

sprawy z wniosku wierzyciela (...) **W.**

przeciwko dłużnikowi **M. B.**

o nadanie klauzuli wykonalności

postanawia

oddalić wniosek.

UZASADNIENIE

Wierzyciel wniósł o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu, o którym mowa w art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. (wniosek k. 2-3).

Zgodnie z tym tytułem dłużnik poddał się egzekucji czynszu najmu wraz z opłatami i odsetkami oraz wynagrodzenia za bezumowne korzystanie lokalu, wynikających z zawartej w formie pisemnej umowy najmu – do kwoty stanowiącej siedmiokrotność czynszu wraz z opłatami tj. 13 492,85 zł. Jako zdarzenie, od którego uzależniono wykonanie obowiązku, wskazano „niezapłacenie czynszu i opłat we wskazanym w Umowie terminie (...), pisemne wezwanie do zapłaty oraz bezskuteczny upływ terminu do zapłaty (...) wskazanego w tym wezwaniu”. Określono termin na wystąpienie o nadanie klauzuli wykonalności jako „12 miesięcy od dnia wygaśnięcia lub rozwiązania Umowy, to jest do dnia 17.01.2022 r.” (§ 2.1. aktu notarialnego k. 8-8v).

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. tytułem egzekucyjnym jest akt notarialny, w którym dłużnik poddał się egzekucji i który obejmuje obowiązek zapłaty sumy pieniężnej do wysokości w akcie wprost określonej albo oznaczonej za pomocą klauzuli waloryzacyjnej, gdy w akcie wskazano zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku, jak również termin, do którego wierzyciel może wystąpić o nadanie temu aktowi klauzuli wykonalności.

Z powyższego wynika, że kluczowe, z punktu widzenia nadania klauzuli wykonalności ww. tytułowi egzekucyjnemu, jest zweryfikowanie dwóch kwestii. Po pierwsze, czy zaistniało zdarzenie wskazane w tytule, i po drugie, czy wierzyciel złożył wniosek w określonym w tytule terminie.

Co istotne, zaistnienie zdarzenia warunkującego nadanie klauzuli wykonalności musi być wykazane dokumentem urzędowym lub dokumentem prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym (art. 786 § 1 k.p.c.). Stanowi to odstępstwo od zasady swobodnej oceny dowodów opartej na otwartym katalogu środków dowodowych (por. uchwała SN z 13 maja 2015 r., III CZP 15/15).

Odnosząc się do tej pierwszej kwestii, w ocenie Sądu wierzyciel nie wykazał „niezapłacenia czynszu i opłat we wskazanym w Umowie terminie” w sposób wymagany ww. przepisem. Wprawdzie przedłożył oświadczenie na

tę okoliczność, sporządzone przez E. W. (k. 24-25), które stanowi dokument prywatny z podpisem urzędowo poświadczonym, tym niemniej dokument taki nie może być dowodem, że zaistniało zdarzenie, o którym oświadczył, że zaistniało, autor tego prywatnego dokumentu. Stanowi o tym wprost art. 245 k.p.c., który jasno wskazuje, czego dowodem może być dokument prywatny, mianowicie złożenia przez autora tego dokumentu zawartego w nim oświadczenia, a już z całą pewnością nie prawdziwości tego oświadczenia.

Sąd zdaje sobie sprawę z prezentowanej w orzecznictwie niektórych sądów linii orzeczniczej łagodzącej skutki wynikające z treści art. 245 k.p.c. przez odwołanie się do zasady swobodnej oceny dowodów z art. 233 § 1 k.p.c., tym niemniej linia ta, mało że dyskusyjna, to zupełnie nie przystaje do realiów rygorystycznego postępowania klauzulowego, w którym ustawodawca zaostriżył standard postępowania dowodowego w porównaniu z zasadami ogólnymi. Przyjęcie, że wbrew treści art. 245 k.p.c. oświadczenie (nota bene nieokreślonej co do zakresu swoich kompetencji i umocowania osoby) stanowić może dowód niezapłacenia czynszu w postępowaniu klauzulowym, wobec znacznych ograniczeń zakresu postępowania dowodowego w tym postępowaniu, czyniłoby – wbrew intencji ustawodawcy – z tego rygorystycznego w swoim założeniu postępowania, postępowanie dla wierzyciela łatwiejsze pod kątem dowodowym niż proces, bowiem mógłby on przedkładać tego rodzaju „oświadczenia” (choćby własnego autorstwa), które co do zasady nie podlegałyby konfrontacji z różnorodnymi dowodami, jakie mogą zostać przeprowadzone w procesie.

Bez znaczenia jest okoliczność, którą sąd dostrzega, że wierzyciel nie jest w praktyce w stanie wykazać „niezapłacenia czynszu i opłat we wskazanym w Umowie terminie” w sposób, jaki wymaga tego art. 786 § 1 k.p.c. Dokument prywatny w kodeksowym modelu postępowania cywilnego wykazać bowiem nie może (służy on wykazaniu złożenia oświadczeń, wiedzy czy też woli – w szczególności związania się umową, złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu etc.), natomiast dokument urzędowy, który taką okoliczność by stwierdzał (wyrok ustalający) jest nie do uzyskania z uwagi na brak interesu – wierzyciel mógłby bowiem żądać zasądzenia należnych mu kwot. Świadczy to jednak tylko i wyłącznie o tym, że sporządzony (zaakceptowany przez drugą stronę – dłużnika) akt notarialny nie spełni pokładanych w nim przez wierzyciela nadziei. Nie może być to jednak powodem do nadania klauzuli wykonalności mimo niesprostania przez wierzyciela rygorom dowodowym postępowania klauzulowego, których sprostanie jest tak trudne z racji tak a nie inaczej sporządzonego tytułu.

Tytuł egzekucyjny mógł bowiem uzależniać nadanie mu klauzuli wykonalności wyłącznie od pisemnego wezwania do zapłaty i upływu określonego w nim terminu, co wierzyciel z łatwością by wykazał. Jednakże tytuł zawiera dodatkowo wymóg wykazania (w sposób określony w art. 786 § 1 k.p.c.) jednej jeszcze okoliczności, jaką jest niezapłacenie czynszu w terminie. To na tak rygorystyczny dla wierzyciela tytuł zgodził się dłużnik, i pod takimi (a nie bardziej liberalnymi) warunkami zgodził się poddać egzekucji z pominięciem postępowania rozpoznawczego. Wykluczone jest zatem w tej chwili zezwalanie wierzycielowi na prowadzenie egzekucji, mimo że nie spełnił ustalonych z dłużnikiem przesłanek tej egzekucji.

Niezależnie od powyższego wierzyciel złożył wniosek po upływie określonego terminu. Prawidłowa wykładnia treści aktu notarialnego prowadzi do wniosku, że podana data 17 stycznia 2022 r. nie jest podana jako data samoistna, tylko jako prognozowana data wygaśnięcia umowy, przy czym wcześniej podane jest, że termin wynosi rok od wygaśnięcia lub rozwiązania umowy. Jeśli zatem do rozwiązania umowy doszło wcześniej, roczny termin należy liczyć od tej wcześniejszej daty. W niniejszej sprawie wierzyciel, jak sam wskazuje i na co przedkłada dowody, złożył oświadczenie o rozwiązaniu umowy bez wypowiedzenia 11 marca 2020 roku. Oświadczenie to zostało wysłane dłużnikowi na umówiony adres korespondencyjny (§ 15 ust. 3 umowy k. 12v) przesyłką poleconą i nie zostało przez dłużnika odebrane. Pierwsza awizacja miała miejsce 18 marca 2021 roku (wynika to ze "śledzenia przesyłek" Poczty Polskiej). Zgodnie z art. 61 § 1 k.c. czasem złożenia oświadczenia jest moment, kiedy adresat mógł się zapoznać z jego treścią. Uznać należy, że dłużnik mógł się zapoznać z treścią oświadczenia o rozwiązaniu umowy jeszcze w marcu. Zatem jeszcze w marcu doszło do rozwiązania umowy. Zatem wniosek złożony 1 kwietnia 2021 r. jest spóźniony i również z tego powodu nie podlega uwzględnieniu. Uzgodnienia zawarte w umowie co do czasu złożenia oświadczenia woli (§ 15 ust. 5 umowy k. 12v) są bezskuteczne, bowiem kwestie te nie podlegają ustaleniu w drodze umownej.

Na zakończenie należy podkreślić, że egzekucja jest skrajną formą ingerencji w prawa majątkowe człowieka. Zasadą jest prowadzenie egzekucji po przeprowadzeniu przez sąd spełniającego wysokie standardy proceduralne postępowania rozpoznawczego, w którym dłużnik ma szereg możliwości do obrony. Wyjątkiem jest natomiast prowadzenie egzekucji bez przeprowadzenia takiego postępowania. Wyjątek ten, na który powołuje się w niniejszym postępowaniu wierzyciel, wynika z wyraźnego poddania się takiej egzekucji przez dłużnika. Poddanie to musi spełniać wiele wymogów, tak co do formy jak i co do treści. Uwzględnienie wniosku wierzyciela w niniejszym postępowaniu stanowiłoby zlekceważenie tego wysokiego standardu ochrony dłużnika i pozwolenie wierzycielowi na ominięcie postępowania rozpoznawczego gwarantującego dłużnikowi konstytucyjne prawo do sądu w pełnym wymiarze, mimo że dłużnik na ograniczenie tego prawa w taki sposób (bez zbadania w postępowaniu klauzulowym istnienia zadłużenia) się nie zgodził.

Z.ądzenia:

1. odnotować;
2. pełnomocnik wierzyciela r. pr. C. ma już dostęp do sprawy w PI;
3. doręczyć odpis postanowienia z uzasadnieniem ww. pełnomocnikowi przez umieszczenie w portalu informacyjnym;
4. akta przedłożyć za za 2 tygodnie z potwierdzeniem doręczenia.

W., 26 lipca 2021 roku asesor sądowy M. J.

POUCZENIE

Powyższe pismo sądowe jest doręczane adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu lub Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej jedynie poprzez umieszczenie jego treści w portalu informacyjnym –na podstawie art. 15zsz⁹ ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r.o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Doręczenie to nie wymaga odrębnego pisma przewodniego.

Nie dotyczy to pism, które podlegają doręczeniu wraz z odpisami pism procesowych stron lub innymi dokumentami nie pochodzącymi od sądu.

Doręczenie pisma adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu lub Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej za pośrednictwem portalu informacyjnego wywołuje skutki procesowe określone w Kodeksie postępowania cywilnego właściwe dla doręczenia pisma sądowego. Datą doręczenia jest data zapoznania się przez odbiorcę z pismem umieszczonym w portalu informacyjnym. W przypadku braku zapoznania się pismo uznaje się za doręczone po upływie 14 dni od dnia umieszczenia pisma w portalu informacyjnym.